

Epilepsie a COVID-19 (coronavirus) II

Epilepsie sama o sobě nezvyšuje riziko nákazy ani nezhoršuje průběh onemocnění COVID-19.

Pacienti s některými vzácnými typy epilepsie (např. Rasmussenova encefalitida, ESES) mohou užívat léky, které zároveň ovlivňují jejich imunitní systém (například ACTH, kortikosteroidy, či jinou imunoterapii). Jsou proto ohroženi těžším průběhem virové infekce, ale to neznamená, že by měli léčbu přestat užívat bez předchozí domluvy s ošetřujícím neurologem. Důsledná izolace v domácím prostředí by měla být v tomto ohledu dostatečná.

Následující opatření a rady směřují především k omezení potřeby akutního ošetření a snaží se systematizovat přístup k pacientům s epilepsií v době omezené dostupnosti zdravotní péče. Většina zdravotnických zařízení má nyní omezený provoz pro ambulantní pacienty, aby se zpomalilo šíření nákazy

Antiepileptická léčba a prevence

Bez předchozí domluvy s Vaším ošetřujícím neurologem nevysazujte ani jinak neupravujte svou antiepileptickou léčbu.

Stejně jako jindy dbejte na pravidelné užívání léků a dodržujte zásady zdravého životního stylu. Snažte se dostatečně spát, jíst a pít. Důležitý je také pohyb a psychická pohoda.

V současné době nehrozí nedostatek léků proti epilepsii, kromě lokálních výpadků – uvedeny na <http://www.sukl.cz/vypadky-leku>. Snažte se ale mít doma dostatečnou zásobu a neodkládejte kontaktování svého ošetřujícího neurologa na poslední den před tím, než Vám léky dojdou. Využijte možnosti telefonické konzultace, díky e-receptu je možné předepsání i případnou úpravu léčby řešit na dálku.

Pokud zrovna snižujete či jinak upravujete svou antiepileptickou léčbu, poraďte se (telefonicky nebo e-mailem) se svým ošetřujícím neurologem, zda máte v úpravách pokračovat, nebo změny odložit. Účelem je minimalizovat riziko vzniku záchvatů a omezit potřebu akutního ošetření.

Pokud žijete sami, požádejte rodinu, přátele nebo sousedy, aby pravidelně kontrolovali, že jste v pořádku. Ideálně buďte se svými blízkými v pravidelném telefonickém kontaktu, nejlépe několikrát denně.

Návštěvy u lékaře

Pokud to není nezbytně nutné, nevyhledávejte akutní ošetření v nemocnicích a ambulantních zařízeních, abyste minimalizovali riziko nákazy. Většina zdravotnických zařízení má nyní omezený provoz pro ambulantní pacienty. V případě potřeby kontaktujte telefonicky nebo e-mailem svého praktického lékaře nebo ošetřujícího neurologa.

Připravte si seznam užívaných léků včetně dávkování, abyste ho měli k dispozici pro všechny lékaře, se kterými přijдете do styku. Některé léky (včetně těch užívaných na virová onemocnění) se mohou s některými antiepileptiky vzájemně ovlivňovat a tím zvýšit riziko nežádoucích účinků.

Co dělat, když onemocníte COVID-19?

U některých pacientů s epilepsií může při horečnatém onemocnění dojít ke změně v četnosti nebo tíži záchvatů. To samé platí i pro infekci COVID-19, pokud se objeví horečka. Kromě toho ale zatím nejsou žádné důkazy o tom, že by onemocnění COVID-19 samo o sobě způsobovalo zhoršení záchvatů.

Při virovém onemocnění se snažte snižovat tělesnou teplotu pomocí antipyretik (paracetamol, metamizol).

Pokud se u Vás projeví závažné příznaky onemocnění COVID-19 (horečka, dušnost) kontaktujte svého praktického lékaře, v případě akutního stavu volejte rychlou záchrannou službu.

Komplikace

V případě výskytu delšího záchvatu, než je obvyklé, neváhejte užít záchrannou („rescue“) medikaci (např. rektální diazepam nebo bukální midazolam) dříve, než obvykle – už po 2-3 minutách trvání záchvatu. Účelem je zabránit kumulaci pacientů na urgentním příjmu nemocnic. Pokud nedojde k zastavení záchvatu do pěti minut, nebo se pacient při záchvatu poraní, volejte rychlou záchrannou službu.

V případě, že se změní obvyklý charakter/průběh záchvatů, pokuste se je natočit na video (např. na mobilní telefon). Video následně odešlete svému ošetřujícímu neurologovi k posouzení. Vyšetření EEG by mělo být během epidemiologických opatření provedeno pouze, pokud je to nezbytně nutné a výhradně po konzultaci s epileptologem/ošetřujícím neurologem.

Ostatní onemocnění ovlivňující průběh infekce COVID-19

Pacienti s epilepsií mohou mít i jiné zdravotní problémy, které u nich zvyšují riziko těžšího průběhu infekce. Jedná se například o pacienty s omezenou hybností, cukrovkou (diabetem), onemocněním srdce a plic (včetně astmatu), poruchami imunity nebo obezitou. Dalším významným rizikovým faktorem je vyšší věk.

Pokud se u Vás objeví nebo zhorší úzkost či deprese, obraťte se na svého psychologa, psychiatra nebo ošetřujícího neurologa, kteří Vám poradí, jak dále postupovat. Můžete také využít centra Krizové pomoci.

Za EpiStop, z.s.

prof. MUDr. Přemysl Jiruška, Ph.D.
předseda

MUDr. Jana Zárubová
místopředsedkyně